

7 kap Miljöbalken (1998:808) om strandskydd, nya regler från 1 juli 2025

7 kap Miljöbalken (1998:808) om strandskydd, nya regler från 1 juli 2025

<i>Upphörde att gälla</i>	<i>Började att gälla</i>
13 § Strandskydd gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt 1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och 2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. <i>Lag (2009:532).</i>	13 § Strandskydd gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag, om inte annat följer av 13 a-13 c §§. Strandskyddet syftar till att långsiktigt 1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och 2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. <i>Lag (2025:512).</i>
	13 a § Strandskydd gäller inte vid insjöar vars vattenyta vid normalt medelvattenstånd uppgår till en hektar eller mindre. Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att strandskydd ska gälla vid en sådan insjö som avses i första stycket, om det är av särskild betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften. Strandskyddsområdet får bestämmas till högst 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Ett beslut enligt andra stycket ska gälla omedelbart även om det överklagas. <i>Lag (2025:512).</i>
	13 b § Strandskydd gäller inte vid sträckor av ett vattendrag vars bredd vid normalt medelvattenstånd är två meter eller smalare. Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att strandskydd ska gälla vid en sådan sträcka av ett vattendrag som avses i första stycket, om det är av särskild betydelse för att säkerställa något

	av strandskyddets syften. Strandskyddsområdet får bestämmas till högst 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Ett beslut enligt andra stycket ska gälla omedelbart även om det överklagas. <i>Lag (2025:512)</i>.
	13 c § Strandskydd gäller inte vid insjöar och vattendrag som har anlagts efter den 30 juni 1975. <i>Lag (2025:512)</i>.
14 § Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ett beslut om att utvidga strandskyddsområdet ska gälla omedelbart även om det överklagas. <i>Lag (2009:532)</i>.	14 § Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ett sådant beslut får inte avse en insjö eller sträcka av ett vattendrag vid vilken strandskydd gäller till följd av ett beslut enligt 13 a § andra stycket eller 13 b § andra stycket. Ett beslut om att utvidga strandskyddsområdet ska gälla omedelbart även om det överklagas. <i>Lag (2025:512)</i>.
15 § Inom ett strandskyddsområde får inte 1. nya byggnader uppföras, 2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att	Ingen ändring

beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, 3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller 4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter. <i>Lag (2009:532).</i>	
16 § Förbuden i 15 § gäller inte 1. byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som inte avser att tillgodose bostadsändamål, om de behövs för jordbruket, fisket, skogsbruket eller renskötseln och de för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet, 2. verksamheter eller åtgärder som har tillåtits av regeringen enligt 17 kap. 1, 3 eller 4 § eller som omfattas av ett tillstånd enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, 3. byggande av allmän väg eller järnväg enligt en fastställd vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en fastställd järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, eller 4. byggande och underhåll av en starkströmsledning enligt en nät-koncession för linje enligt ellagen (1997:857). <i>Lag (2024:421).</i>	16 § Förbuden i 15 § gäller inte 1. en byggnad, anläggning, anordning eller åtgärd som inte är avsedd att tillgodose bostadsändamål, om a) den behövs för en förvärvsverksamhet inom jordbruk, fiske, vattenbruk, skogsbruk eller renskötsel som är avsedd att bedrivas varaktigt, och b) den för sin funktion, eller för att uppnå ett funktionellt samband med en befintlig byggnad, anläggning eller anordning som används eller är avsedd att användas i verksamheten, måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet, 2. verksamheter eller åtgärder som har tillåtits av regeringen enligt 17 kap. 1, 3 eller 4 § eller som omfattas av ett tillstånd enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, 3. byggande av allmän väg eller järnväg enligt en fastställd vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en fastställd järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, eller 4. byggande och underhåll av en starkströmsledning enligt en nät-koncession för linje enligt ellagen

	(1997:857). <i>Lag (2025:512).</i>
17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att förbuden i 15 § inte ska gälla kompletteringsåtgärder till en huvudbyggnad som vidtas 1. inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter, och 2. inom en tomtplats som har angetts i ett beslut om dispens. <i>Lag (2009:532).</i>	Ingen ändring
18 § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område, om 1. det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, 2. strandskyddet gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och områdets betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten, eller 3. området enligt plan- och bygglagen (2010:900) avses att omfattas av en detaljplan och a) behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller b) skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. Ett upphävande enligt första stycket 2 får göras endast om sjöns vattenyta har en storlek som uppgår till omkring en hektar eller mindre eller om vattendragets bredd är	18 § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område, om 1. det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, eller 2. området enligt plan- och bygglagen (2010:900) avses att omfattas av en detaljplan och a) behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller b) skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. Ett upphävande enligt första stycket 2 får göras endast om det finns särskilda skäl och intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Bestämmelser om kommunens möjligheter att upphäva strandskyddet genom en

omkring två meter eller smalare. Ett upphävande enligt första stycket 3 får göras endast om det finns särskilda skäl och intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Bestämmelser om kommunens möjligheter att upphäva strandskyddet genom en bestämmelse i en detaljplan finns i 4 kap. 17 § plan- och bygglagen. <i>Lag (2014:892).</i>	bestämmelse i en detaljplan finns i 4 kap. 17 § plan- och bygglagen. <i>Lag (2025:512).</i>
	18 a § Om strandskydd till följd av 13 b § inte gäller vid en sträcka av ett vattendrag, får länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område vid en angränsande sträcka av vattendraget som är belägen inom samma fastighet och inte är bredare än tre meter vid normalt medelvattenstånd. Beslutet får inte avse ett område som är av särskild betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften. <i>Lag (2025:512).</i>
18 a § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser 1. byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller 2. ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. <i>Lag (2011:392).</i>	18 b § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser 1. byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller 2. ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. <i>Lag (2025:512).</i>

18 b § Kommunen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser något annat än det som anges i 18 a § 1 och 2. <i>Lag (2009:532).</i>	18 c § Kommunen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser något annat än det som anges i 18 b § 1 och 2. <i>Lag (2025:512).</i>
	18 d § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av strandskyddet enligt 18 § första stycket 2 får endast det som anges i 18 e och 18 g §§ beaktas. Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet enligt 18 b eller 18 c § får endast det som anges i 18 e-18 g §§ beaktas. <i>Lag (2025:512).</i>
18 c § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser 1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften, 2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen, 3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området, 4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området, 5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller	18 e § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får det beaktas om det område som upphävandet eller dispensen avser 1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften, 2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen, 3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området, 4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området, 5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller

6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse. I 18 d § finns bestämmelser om vad man får beakta som särskilda skäl utöver det som anges i första stycket, om prövningen gäller ett sådant område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 18 e §. <i>Lag (2009:532).</i>	6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse. <i>Lag (2025:512).</i>
	18 f § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet får det beaktas om dispensen avser en byggnad, anläggning, anordning eller åtgärd som inte är avsedd att tillgodose bostadsändamål, om 1. den behövs för en förvärvsverksamhet som har en begränsad påverkan på strandskyddets syften och är avsedd att bedrivas varaktigt i ett område med låg bebyggelsegrad och lågt bebyggelsetryck, och 2. det strandnära läget innebär en fördel för byggnadens, anläggningens, anordningens eller åtgärdens funktion som inte kan uppnås utanför det strandskyddade området. <i>Lag (2025:512).</i>
18 d § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får man också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader	18 g § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får det beaktas om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader

och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus. <i>Lag (2009:532).</i>	och andra åtgärder får det i stället beaktas om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus. <i>Lag (2025:512).</i>
18 e § Med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses vid tillämpningen av 18 d § ett område som 1. är lämpligt för utvecklingen av landsbygden, 2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt, 3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, a) i eller i närheten av tätorter, b) i ett kust- eller kustskärgårdsområde från Forsmark till Klockestrand vid Ångermanälven eller från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland, c) på Gotland, eller d) vid Vätern, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen, om det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse i området, och 4. inte är ett kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark, utmed Ölands kust eller i Ångermanland från Klockestrand vid Ångermanälven till Skataudden vid Näskefjärden. En aktuell översiktsplan enligt 3 kap. 1 och 25 §§ plan- och bygglagen (2010:900) ska ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett sådant område som avses i första stycket.	18 h § Med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses vid tillämpningen av 18 g § ett område som 1. är lämpligt för utvecklingen av landsbygden, 2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt, 3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, a) i eller i närheten av tätorter, b) i ett kust- eller kustskärgårdsområde från Forsmark till Klockestrand vid Ångermanälven eller från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland, c) på Gotland, eller d) vid Vätern, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen, om det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse i området, och 4. inte är ett kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark, utmed Ölands kust eller i Ångermanland från Klockestrand vid Ångermanälven till Skataudden vid Näskefjärden. En aktuell översiktsplan enligt 3 kap. 1 och 25 §§ plan- och bygglagen (2010:900) ska ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett sådant område som avses i första stycket.

Översiktsplanen är inte bindande. <i>Lag (2020:75).</i>	Översiktsplanen är inte bindande. <i>Lag (2025:512).</i>
18 f § Ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet ska inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion. I ett dispensbeslut ska det anges i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändamålet. <i>Lag (2009:532).</i>	18 i § Ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet får inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion. Första stycket gäller inte ett beslut om att upphäva strandskyddet enligt 18 a §. I ett dispensbeslut ska det anges i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändamålet. <i>Lag (2025:512).</i>
18 g § I fråga om strandskydd som har upphävts för ett område genom en bestämmelse i en detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) eller för ett område som har avsetts att omfattas av en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt samma lag gäller strandskyddet åter, om 1. området upphör att omfattas av detaljplanen eller områdesbestämmelserna, eller 2. detaljplanen eller områdesbestämmelserna ersätts med en ny detaljplan. <i>Lag (2010:902).</i>	18 j § I fråga om strandskydd som har upphävts för ett område genom en bestämmelse i en detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) eller för ett område som har avsetts att omfattas av en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt samma lag gäller strandskyddet åter, om 1. området upphör att omfattas av detaljplanen eller områdesbestämmelserna, eller 2. detaljplanen eller områdesbestämmelserna ersätts med en ny detaljplan. Första stycket 2 gäller inte om kommunen med stöd av 4 kap. 17 a

	§ plan- och bygglagen i den nya detaljplanen har beslutat att strandskyddet ska fortsätta att vara upphävt. <i>Lag (2025:512).</i>
18 h § En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft. <i>Lag (2009:532).</i>	18 k § En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft. <i>Lag (2025:512).</i>